

Obsah

Předmluva	11
Místo úvodu	13
1 Co je to syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte	15
<i>(J. Dunovský)</i>	
Vývoj pojmu	15
Příčiny	19
Interdisciplinární problém	20
Zjišťování	21
Názvosloví	22
Kulturní spojitosti	23
Definice	23
2 Pohledy do minulosti	25
<i>(Z. Matějček)</i>	
Z dnešního hlediska...	25
Ohrožení rodičů a rodiny	26
Výběr pohlaví	27
Pomsta	28
Obětované děti	29
Hanba a společenský odsudek	31
Znetvoření	31
Posledních dva tisíce let	32
3 Postavení dítěte ve společnosti a jeho právní aspekty	35
<i>(J. Dunovský)</i>	
4 Tělesné týrání dítěte aktivní povahy	41
<i>(J. Spilková, J. Dunovský)</i>	
Tělesná poranění a postižení orgánu a funkcí	42
1. Zavřená poranění	42
2. Otevřená poranění	46
3. Mnohočetná zranění	50
Münchhausenův syndrom v zastoupení (by proxy)	51
Úloha pediatra	52
Sexuální zneužívání z pohledu dětského lékaře	53

	Zanedbávání péče	54
	Pourazové stresové obtíže	55
5	Tělesné týrání pasivního charakteru	59
	<i>(J. Dunovský)</i>	
	Porucha v prospívání dítěte neorganického původu	59
	Nedostatek zdravotní péče	61
	Nedostatky ve vzdělání a výchově	62
	Nedostatek přístřeší, ošacení a ochrany	63
	Děti vykořisťované	63
6	Psychické týrání	65
	<i>(J. Procházková, J. Spilková)</i>	
	Šikana	69
7	Sexuálně zneužití dětí	71
	<i>(H. Halfarová)</i>	
	Vývoj pojmu	71
	Syndrom přizpůsobení	72
	Formy sexuálního zneužívání	74
	Příčiny	77
	Jaké děti se stávají snadnějším cílem sexuálního zneužívání?	78
	Příznaky a projevy sexuálně zneužitých dětí	80
	Diagnostika sexuálně zneužitých dětí	82
8	Zanedbanost a zanedbávání	87
	<i>(Z. Matějček)</i>	
	Zanedbanost a psychická deprivace	87
	Krajní případy zanedbanosti	88
	Zanedbávání dětí v rodině	89
9	Zvláštní formy CAN	97
	<i>(J. Dunovský)</i>	
	Systémové týrání (druhotné zneužívání a ponižování)	97
	Organizované zneužívání dětí	98
	Rituální zneužívání	101
	Sexuální turismus	102
	Münchhausenův syndrom by proxy (v zastoupení)	102

10	Předcházet je lépe než léčit	103
	<i>(Z. Matějček)</i>	
	Primární prevence	103
	1. Zaměřené působení na širokou veřejnost	104
	2. Zaměřené působení na rodiče (a jiné vychovatele) nyní a i budoucí	105
	3. Zaměřené působení na odborné pracovníky a veřejné činitele	107
	Sekundární prevence	107
	Riziková dospělí, rizikové děti, rizikové situace	107
11	Duševní poruchy dospělých a dítě	113
	<i>(Z. Dytrych)</i>	
	Psychózy	114
	Psychické poruchy spojené s porodem a šestinedělím	119
	Neurózy	120
	Poruchy osobnosti - psychopatie	125
	Psychické poruchy spojené se zneužíváním alkoholu a jiných látek vzbuzujících závislost	131
12	Děti v ohrožení	135
	<i>(Z. Matějček)</i>	
	Děti, které přitahují násilí	135
	1. Děti, které dospělého vyčerpávají	135
	2. Děti s málo pochopitelným chováním	138
	3. Děti, které nesplňují očekávání rodičů	139
13	Rizikové životní situace a psychické strádání dítěte	141
	<i>(Z. Dytrych)</i>	
	"Když děti mají děti"	142
	Narození poškozeného dítěte	145
	Nechtěné děti	147
	Děti narozené mimo manželství	149
	Dítě a rozvod rodičů	151
	1. Zanedbávání	153
	2. Týrání	154
	3. Zneužívání - manipulování	154
	Dítě a nevlastní rodič	156
	Rodina v mimořádných situacích	161
14	Výskyt syndromu CAN	163
	<i>(J. Dunovský)</i>	
	Výskyt syndromu CAN	163

Šetření u nás	167
Registrace CAN policíí	167
Orientační studie	169
15 Zjišťování (detekce) syndromu CAN a jeho registrace	177
<i>(J. Dunovský)</i>	
Ohlášení	178
Diagnostika	180
Potvrzení nebo vyloučení diagnózy	181
Vyhledávání	181
Registrace syndromu CAN	183
16 Právní zajištění dítěte s CAN	185
<i>(Z. Sovák)</i>	
17 Problematika soudně-znaleckého posuzování týraného dítěte	199
<i>(I. Bouška)</i>	
Problematika letálních případů týraného dítěte	200
1. Usmrcení novorozence matkou - neonaticidium	202
2. Infanticidium	202
3. Syndrom týraného dítěte	202
4. Zanedbávání péče o dítě	204
5. Euthanasie	205
6. Vražda (dítěte) - sebevražda (rodiče)	205
7. Vražda	205
18 Dítě jako svědek	207
<i>(J. Procházková)</i>	
19 Úloha sociálního pracovníka při řešení syndromu CAN	211
<i>(H. Karabelová)</i>	
20 Léčba dětí postižených syndromem CAN	215
<i>(J. Dunovský)</i>	
21 Psychoterapeutická intervence	219
<i>(V. Mašát)</i>	
Psychoterapie zaměřená na dítě postižené CAN	219
Interdisciplinární spolupráce	220
Formy terapeutických intervencí	220
Psychoterapeutický postup	222
Vstupní rozhovor	223

Znalost rodinné anamnézy	225
Plán krizové intervence	226
22 Péče o dítě postižené syndromem CAN	227
<i>(J. Dunovský)</i>	
Systémové uspořádání a zajištění péče o děti se syndromem CAN	232
Místo závěru	237
Literatura	239